

KONU 12: IV. AVRUPA'NIN ÖNEMLİ MEZOLİTİK ÇAĞ BULUNTU YERLERİ

IV.3) LEPENSKI VIR

Lepenski Vir Tuna nehri kıyısında ve Sırbistan'da yer alır. Bu yerleşim yeri 1967 yılında baraj inşaatı sırasında keşfedilmiştir. Burada Prof. Dragoslav Serejovic tarafından 5 sezonu aşkın yapılan kazılar sonucunda 3 safha tespit edilmiştir.

Lepenski Vir'de 6 adet balıkçı-avcı-toplayıcı köy kompleksi üst üste binmiş durumdadır. Bu kompleksler, I. safha içinde Ia'dan Ie'ye kadar olan ve II. safhayı kapsayan yapılardır.

I. safhada evlerin yan duvarlarındaki kumtaşından altar ve heykeller ile ev tabanlarındaki ocaklar; birliktelik ve ev halkının kendine ait bereketliliğini gösteren bulgulardır.

II. safhadaki çeşitli evlerin ön kısımlarında yer alan heykeller ve bununla birlikte balık-insan betimlemeleri, heykellerin işlevleri ve sosyal ilişkilerdeki değişimin bir göstergesidir. Geyik boynuzundan asalar ve cilalı kemik iğnelerden oluşan diğer birçok buluntu oldukça dekore edilmiştir.

Lepenski Vir'de balıkçı-avcı-toplayıcı yerleşik toplumla çağdaş olan Starcevo-Cris grubunun ilk çiftçileri bereketli teras toprağı üzerinde yerleşmişlerdir. Bu teras doğal bir boğazın kenarında yer alır. Lepenski Vir ve benzeri diğer Demirperde yerleşim yerleri; tarımı imkansız kılan boğazın topografik yapısı, köpeğin evcilleştirilmesi ve balıkçılık-avcılığı kuvvetlendiren kanıtları sergilemişlerdir. Bu nedenle, Lepenski Vir ve yakın çevresindeki

Çiftçiler arasındaki ilişkiler, yerleşik balıkçı-avcı-toplayıcıların sosyal yapılarına baskı yapmıştır.